

Yayınımız üzerine Taşcıoğlu, ‘Karun hazinesini geri getirmek için her türlü girişimde bulunacağız’ dedi

ABD’de dava açıyoruz

Özgen ACAR / Ankara

Kültür ve Turizm Bakanı Taşcıoğlu, Karun hazinesi olayını ortaya koyan Milliyet’e teşekkür etti. Taşcıoğlu, “UNESCO’ya çağrı yapacak ve hakkımızı arayacağım. Dünyanın ünlü arkeologlarından oluşan bir heyet, hazinenin Türkiye’den kaçırılıp kaçırılmadığına karar versin” dedi.

● Kültür Bakanı, önümüzdeki hafta Dışişleri Bakanlığı’yla görüşecek. Adalet Bakanlığı uzmanlarının da katılacağı bir toplantı düzenlenecek ve konuyla ilgili olarak izlenecek yol saptanacak.

● Çalıntı eserlerin bulunduğu Amerikan müzesine önümüzdeki yıl “Muhteşem Süleyman” sergisini göndereceğiz. Taşcıoğlu: “Müze art niyetini sürdürürse serginin adresini değiştirebiliriz”

● HABERİ 6. SAYFADA

UNESCO’dan rapor Turizm Bakanı Taşcıoğlu, Türkiye’den Amerika’ya yasadışı yollardan ulaştırıldığı anlaşılan Karun hazinesi olayını gün ışığına çıkaran Milliyet Ankara İstihbaratı Şefi Özgen Acar’a, UNESCO’dan bilimsel rapor istenebileceğini de söyledi. (Fotoğraf: Mustafa İSTEMİ)

● Karun hazinesi için dava açacağız ●

Özgen ACAR/ Ankara

"Arzumuz sorunun gönül rızası ile çözülmesidir."

"Bunun için önce hazineyi bir kez daha resmen Amerikan Hükümeti aracılığı ile müzeden geri isteyeceğiz. Gönül arzu eder ki, ısrarlı ve isabetli bir biçimde izlediğimiz bu olay, dava açılmadan, müzenin gönül rızası ile çözülsün. Böylece memleketimize de büyük bir hizmet olsun."

"UNESCO'nun hakemliğine uyarız"

Lidya uygarlığının dünyada yalnızca Batı Anadolu'da bulunduğunu ve New York Metropolitan Müzesi'ndeki bu Lidya hazinesinin, dünyanın başkaca hiçbir yerinden kaçırılmasına olanak bulunmadığını anımsattığım zaman Kültür Bakanı Taşcıoğlu ile aramızda şu konuşma geçti:

Soru: "Şöyle bir uygulama yapılabilir mi? UNESCO'nun tarihi kültür varlıklarının korunması ile ilgili anlaşmasına Türkiye ve Amerika da taraf. Bu durumda UNESCO'nun hakemliğine başvurulabilir mi? UNESCO'nun vereceği bilimsel rapora önce siz, Türk Hükümeti olarak uyar mısınız?"

Yanıt: "Biz, bunların hepsine uyarız. Önerdiğiniz konu Amerikan mahkemelerinin bu davaya bakması sırasında, konuyu kanıtlama bölümünde ileri süreceğimiz bir yoldur."

Soru: "Bir bilim heyeti oluşturulmasını sağlamak amacıyla UNESCO'ya çağrı yapar mısınız?"

Yanıt: "Gayet tabii, yaparım. Biz, nihayet iddîacı tarafız. 'Çalınmıştır' iddiasında bulunan tarafız. Bunun ispatı bize düştüğüne göre, hukukun bu gereğini elbette yerine getiririz. Bu iş bilenler, bizim uzmanlarımızın sözlerini, ileri

● Kültür ve Turizm Bakanı Mükerrerem Taşcıoğlu, New York Metropolitan Müzesi'nin mahkeme-ye verileceğini ve hazinenin Türkiye'ye iadesi için kararlı girişimlerde bulunulacağını bildirdi

sürdükleri kanıtları taraflı bulabilirler, ya da yeterli görmeyebilirler. Taraflara anlaşmayı imzalatmış olan, bu işin izleyicisi, Uluslararası Kültür ve Bilim Örgütü UNESCO'nun tarafsız uzman ve bilim adamlarının bu işte söz sahibi olmaları bence en tabii yoldur. Bu çağrıyı rahatça yapabiliriz. Onlar da rahatça kabul ederler."

Soru: "Türkiye'nin kültür mirasından çalınan bu hazineyi 18 yıl depoda saklayıp ancak yeni sergi-

lemeye başlayan New York Metropolitan Sanat Müzesi'ne gelecek yıl yine de 'Muhteşem Süleyman' sergisini göndererek kendilerini ödüllendirecek misiniz?"

"Muhteşem Süleyman" sergisi ile yaptırım

Yanıt: "Şu anda, birden çok sert hareketlere girişmenin pek anlamı yok. Netice itibarıyla biz kültür anlaşmaları çerçevesinde Amerika ile bir işbirliği içindeyiz. İşbir-

liğimiz sadece kültür yönü ile değil, askeri ve ekonomik yönden de dostane bir biçimde sürüyor. İlgililer, bu dostane işbirliğine herhalde gölge düşmesini istemezler."

Soru: "'Muhteşem Süleyman' sergisi Amerika'da öteki müzelere gönderilebilir, ancak 'Bu eserleri geri vermeyeceğini' açıklayan Metropolitan ile olan anlaşmayı iptal edip bunun orada sergilenmesini önleyecek bir yaptırım uygulanamaz mı?"

Yanıt: "'Muhteşem Süleyman' sergisinden yararlanarak Amerika'da bu Lidya hazinesi olayı da kendi kamuoylarına daha iyi duyurulabilir."

Soru: "Sergi Amerika'ya gide-

bilir. Öteki Amerikan müzelerinde sergilenebilir. Ancak Türkiye'den çalıntı eserleri ısrarla alan ve bunları geri vermeyen Metropolitan Müzesi'ne bir yaptırım olarak gönderilmeyebilir... Değil mi?"

Yanıt: "Dava bitmedikçe, sonucu alınmadıkça iyi münasebetlerin devamından yanayım. Yani ben ilk nazarda sanki hırsız New York Metropolitan Müzesi imiş gibi hareket edersem, bugün için doğru hareket etmemiş olurum. Tabii bu beraberce geliştireceğimiz mücadele... Buna mücadele demeyeyim de çabada kendilerinin bir art niyetlerini görürsek, yani bile bile kötü niyet ısrarı bu dava süresince görüldüğünde artık onlarla iyi niyetimizi sürdürmenin manası kalmaz. Biz de o zaman adres değiştiririz."

Amerikalı arkeologlara dikkat

Soru: Amerikalı arkeologlar, müzeciler ve bu alanda araştırma yapan bilim adamları Türkiye'de hükümetin izniyle çalışabilmektedirler. Olay 1970'de söylenti olarak ortaya çıktığında zamanın Milli Eğitim Bakanı Prof. Orhan Öğüz, Amerikalı arkeologlara Türkiye'de kazı ya da müzelerde inceleme izninin verilmeyebileceğini söylemişti. Bu demec büyük yankı uyandırmış ve Türkiye ile bağlantısı olan Amerikalı arkeologların bağlı oldukları üniversite ve müzeleri 'Vallahi bilahi bundan sonra biz Türkiye'den gelen eserleri satın almayacağız' diye demeclerle onur sözü vermelerine neden olmuştu. Metropolitan Müzesi bu eserleri geri vermezse Öğüz'un önerisindeki yola gidilebilir mi?"

Yanıt: "Bu olayda hırsızlık, yani çalma olayı var. Bunları adı hırsızlar başlatmışlar. Ondan sonra el değiştire değiştire bir yere kadar varmış. Burada görüldüğü gibi, o ülkenin tüm insanlarını, kuruluşlarını bu vesile ile bu işe ortakmış gibi düşünmek yanlış. Bizim, yalnız şunu bilmemiz gerekir: Artık gözümüzü açmanın zamanı gelmiştir. Türkiye'de çalışan ABD heyetlerine, kazıyla uğraşanlara karşı daha dikkatli olalım. Başka ülkelerden de olsa, hatta Türk kazılarında dahi gözümüzü iyice açmamız gerekir. Tedbirlerimizi iyice almak gerekir. Düşüncem budur."

KÜLTÜR ve Turizm Bakanı Mükerrerem Taşcıoğlu, "Türkiye'den kaçırılan Lidya hazinesini Amerika'dan geri isteyeceğiz. Gerekirse New York Metropolitan Sanat Müzesi aleyhinde, Amerikan yasalarına göre New York'ta dava açacağız" dedi.

Bakan ayrıca, UNESCO'ya bir çağrı yaparak dünyaca ünlü çeşitli ülkelerin arkeologlarından oluşan bir bilim kurulunun New York Metropolitan Sanat Müzesi'ndeki Lidya eserlerini incelemesini isteyeceğini ve bu bilim kurulunun vereceği tarafsız raporu da gereğinde Türkiye'nin mahkemeye bilimsel kanıt olarak sunabileceğini açıkladı.

Kültür ve Turizm Bakanı Taşcıoğlu, Karun'un ABD'ye kaçırılan hazinesi hakkında yayınından ötürü Milliyet'i kutladı ve "Kendi kendimizi aldatmanın bir anlamı yok. Bu işte biz mağdur olmuşuz. Mağduriyetimizin ortaya çıkmasında gazetenizin büyük ve etkin rolü olmuştur" dedi.

Hukukçular ve uzmanlar toplantısı

Taşcıoğlu, "Dışişleri Bakanımız Sayın Vahit Halefoğlu Hindistan'dan döner dönmez, kendisi ile bu konuyu öncelikle konuşacağım. Gerek sizden sözlü olarak, gerek yayınlarınızdan aldığım bilgileri ve yetkili arkadaşlarımızdan dinlediklerimi de kendisine anlatacağım" dedikten sonra şöyle konuştu:

"İkinci aşamada gerekirse sizin de katılacağınız bakanlıklararası bir toplantı yaparız. Dışişleri Bakanlığı'nın uluslararası hukuk danışmanları, Bakanlık'ın Kültür Genel Müdürlüğü yetkilileri, Adalet Bakanlığı'nın hukukçuları ve bizim bakanlık uzmanları ile Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nden arkadaşlarımızın katılacağı bu toplantıda olayı ayrıntıları ile değerlendirip bir hükümet politikası oluşturacağız."

"İşin süratle nasıl bir yola sokulması gerektiğine, bu toplantıda karar veririz. Tahmin ediyorum ki, ileri sürdüğünüz ve bana da kesinlikle inandırıcı gelen kanıtlarınızın yeterliliğini inceler ve yeterli olduğu kanaati bu yetkililerde de uyanırsa, Amerikan kanunlarının gerektirdiği davayı New York'ta müzeye karşı açacağız."